

Hem>Penningfordringar>Säkra tillgångar i andra EU-länder

Säkra tillgångar i andra EU-länder

Österrike

1 Vad finns det för olika former av säkerhetsåtgärder?

Exempel på interimistiska åtgärder och förebyggande åtgärder är de så kallade säkerhetsförfarandena (*Sicherungsverfahren*). Inom österrikisk rätt finns följande säkerhetsförfaranden:

Bevissäkring (*Beweissicherung*).

Kvarstad (*Exekution zur Sicherstellung*).

Interimistiska förelägganden (*einstweiligen Verfügungen*).

Dessa säkerhetsförfaranden har det gemensamt att parterna inte behöver bevisa sina påståenden. Det räcker med att visa att de åberopade omständigheterna sannolikt föreligger.

Av ovan nämnda åtgärder är det de interimistiska föreläggandena som är av störst betydelse, och därför omfattar redogörelsen nedan endast denna kategori. Interimistiska förelägganden är domstolsbeslut som syftar till att säkerställa framtida verkställighet, fastställa vissa rådande sakförhållanden för en viss tid eller åstadkomma att en borgenär provisoriskt får sina anspråk tillgodosedda.

Bland interimistiska förelägganden görs åtskillnad mellan sådana som syftar till att

säkra ett penninganspråk,

säkra ett anspråk på utförande av en viss prestation,

säkra en rättighet eller ett rättsförhållande.

2 Under vilka förutsättningar kan säkerhetsåtgärder beslutas?

2.1 Förfarandet

För att ett interimistiskt föreläggande ska kunna utfärdas krävs en ansökan. Parterna benämns *gefährdete Partei* (nedan kallad sökanden eller, något förenklat, borgenären) och *Gegner der gefährdeten Partei* (nedan kallad den som föreläggandet riktar sig mot eller, något förenklat, gäldenären). Följande domstolar har behörighet att utfärda interimistiska förelägganden:

Under en redan pågående rättegång: den domstol som prövar sakfrågan (*Prozessgericht*) i berörd instans.

Under ett verkställighetsförfarande: den domstol som handlägger verkställighetsärendet (*Exekutionsgericht*).

Före sakprövningen eller mellan sakprövningen och verkställighetsförfarandet: en distriktsdomstol inom vars domkrets svaranden är bosatt.

Subsidiärt: domstolen på den plats där det föremål som föreläggandet avser finns, domstolen på den plats där "gäldenärens gäldenär" (*Drittschuldner*) är bosatt eller uppehåller sig eller den distriktsdomstol som vidtar den första verkställighetsåtgärden.

Eftersom prövningen sker i den ordning som föreskrivs i bestämmelserna om verkställighet, är det inte obligatoriskt för parterna att företrädas av advokat i första instans.

Om det är fråga om att vidta konkreta verkställighetsåtgärder – till exempel beslagtagande efter beslut av domstol – ska detta ske på domstolens eget initiativ (*vom Gerichtsvollzieher*). Kostnaderna för interimistiska förelägganden, som är beroende av värdet på det anspråk som ska säkras, ska som regel bäras av sökanden. Återbetalning av kostnaderna, som normalt tas upp under huvudförfarandet, kommer i fråga först om den som ansökt om åtgärden får rätt i huvudprocessen. Om domstolen beslutar till svarandens fördel i frågan om interimistiskt föreläggande (det vill säga avslår ansökan), har denne rätt att omedelbart få ersättning för sina kostnader.

2.2 Huvudförutsättningar

För att domstolen ska utfärda ett interimistiskt föreläggande krävs en ansökan från käranden där denne hävdar och gör sannolikt att han eller hon har ett penninganspråk eller ett anspråk på något annat än pengar, eller hävdar och gör sannolikt att det föreligger en omtvistad rättighet eller ett omtvistat rättsförhållande samt att det föreligger en risk.

I samband med interimistiska förelägganden som syftar till att säkra penninganspråk ska det göras sannolikt att det finns en subjektiv risk, det vill säga att svaranden sannolikt kommer att handla på ett sätt som omintetgör eller försvårar indrivning av anspråket om det inte utfärdas ett interimistiskt föreläggande.

I samband med övriga interimistiska förelägganden ska det endast göras sannolikt att det finns en objektiv risk, det vill säga att indrivningen av anspråket riskerar att omintetgöras eller avsevärt försvåras om det inte utfärdas ett interimistiskt föreläggande, särskilt på grund av förändringar av det berörda föremålets tillstånd.

Både när det gäller interimistiska förelägganden som syftar till att säkra penninganspråk och andra typer av interimistiska förelägganden räcker det att göra sannolikt att ett domstolsavgörande måste verkställas i ett land där verkställigheten av fordran inte kan säkras vare sig genom folkrättsliga fördrag eller genom unionsrätten.

3 Säkerhetsåtgärdernas syfte och innebörd?

3.1 Vilka typer av tillgångar kan bli föremål för säkerhetsåtgärder?

Metoderna för att säkra ett penninganspråk anges uttömmande i verkställighetsförordningen (*Exekutionsordnung*). Det är fråga om

förvaring och förvaltning av lös egendom,

förbud mot att avyttra eller pantsätta lösöre,

förbud för en tredje man gentemot vilken svaranden har en fordran att handla på ett sätt som riskerar att försvåra eller omöjliggöra indrivningen av ett anspråk (*Drittverbot*),

förvaltning av fast egendom som tillhör svaranden,

förbud mot att avyttra eller inteckna fast egendom eller inskrivna rättigheter.

3.2 Vilka rättsverkningar har säkerhetsåtgärder?

Rättsverkningarna är olika beroende på vilken typ av säkerhetsåtgärder det är fråga om. Vid förvaring och förvaltning av lös egendom kan gäldenären inte längre råda fritt över egendomen. I princip är även rättshandlingar som rör den förvarade eller förvaltade egendomen ogiltiga. Lagen ger domstolen omfattande skönmässiga befogenheter när det gäller att vidta "nödvändiga eller lämpliga" åtgärder för att förhindra att föremål genomgår försämringar som leder till värde- eller inkomstförluster. Exempel på sådana åtgärder kan till exempel vara att avyttra produkter som riskerar att bli förstörda.

Alla handlingar som strider mot avyttrings- eller pantsättningsförbudet saknar rättsverkningar.

Domstolsförbud gentemot tredje man verkställs genom att gäldenären fråntas rätten att förfoga över sitt anspråk gentemot tredje man i fråga, särskilt att försöka driva in det. Samtidigt åläggs tredje man att till dess domstolen meddelar annat inte utbetala några pengar till gäldenären, eller överlämna några föremål som han eller hon gör anspråk på eller vidta någon annan åtgärd som riskerar att omintetgöra eller avsevärt försvåra verkställigheten av ett domstolsavgörande om betalning av ett penningbelopp eller överlämnande av ett föremål. Det är således möjligt att förbjuda "gäldenärens gäldenär" att uppfylla en förpliktelse gentemot gäldenären eller att lägga hinder i vägen för gäldenärens uppfyllande av sina förpliktelser gentemot borgenären. Däremot kan tredje man inte åläggas att utbetala några penningbelopp till borgenären eller förbjudas att utöva en rättighet. En tredje man som bryter mot förbudet blir ersättningskyldig. Det regleras inte uttryckligen huruvida åtgärder som vidtas i strid med förbudet är ogiltiga och denna fråga är omstridd i österrikisk rättsvetenskap.

En förvaltare som utses och övervakas av domstolen övertar förvaltningen av gäldenärens fasta egendom.

Förbudet mot avyttring och inteckning av fast egendom eller inskrivna rättigheter antecknas i fastighetsregistret (*Grundbuch*). Efter denna anteckning är frivilliga åtgärder som gäldenären vidtar med avseende på den fasta egendomen eller rättigheten samt de motsvarande anteckningarna om detta i fastighetsregistret visserligen tillåtna, med de har endast begränsade rättsverkningar gentemot borgenären. Endast om borgenärens anspråk slutgiltigt avslås av domstolen, eller om det interimistiska föreläggandet upphävs på annat sätt, får tredje man tillbaka sin fulla förfoganderätt över egendomen, också i förhållande till borgenären, och kan få förbudet upphävt.

3.3 Vilken giltighet har säkerhetsåtgärder?

Ett interimistiskt föreläggande gäller endast för viss tid, men kan förlängas på ansökan av borgenären. Om beslutet om det interimistiska föreläggandet fattas utanför huvudförfarandet är domstolen, med hänsyn till möjligheterna att ge in en stämningsansökan eller ansökan om verkställighet, skyldig att fastställa en rimlig tidsfrist (*Rechtfertigungsfrist*) för att lägga fram de omständigheter som åberopas till stöd för en talan beträffande det säkrade anspråket. Mot ställande av säkerhet (*Lösungssumme*) kan gäldenären utverka att verkställigheten av ett interimistiskt föreläggande skjuts upp eller att redan verkställda förelägganden upphävs.

Ett interimistiskt föreläggande ska upphävas efter ansökan eller på domstolens eget initiativ om

fristen för att lämna in en motivering har löpt ut,

det interimistiska föreläggandet har verkställts med mer omfattande verkningar än som var nödvändigt för att skydda borgenärens intressen,

förutsättningarna för det interimistiska föreläggandet har bortfallit,

gäldenären har ställt säkerhet,

grunderna för det interimistiska föreläggandet inte längre är för handen.

4 Är det möjligt att överklaga ett beslut om en säkerhetsåtgärd?

Det finns två typer av rättsmedel som kan användas för att överklaga beslut om interimistiska åtgärder. Dessa har dock ingen uppskjutande verkan:

Överklagande (*Widerspruch*) av den interimistiska åtgärden. Gäldenären och "gäldenärens gäldenär" kan, om de inte har blivit hörda tidigare, överklaga inom 14 dagar. På grundval av rätten att bli hörd kan ny bevisning läggas fram. Den domstol som har prövat saken i första instans fattar beslut om överklagandet vid en muntlig förhandling som inte är offentlig.

Rättsmedlet *Rekurs* kan också användas för att överklaga beslut som fattas under ett förfarande om interimistiskt föreläggande. Överklagandefristen är 14 dagar. Överklagandet är ett utslutande skriftligt förfarande med föreläggande av dokument, varvid det inte är tillåtet att åberopa nya grunder. Detta rättsmedel kan också användas för att överklaga beslut om att utfärda ett interimistiskt föreläggande, dock inte beslut om att avslå en ansökan om interimistiskt föreläggande.

Särskilda bestämmelser:

I lagen föreskrivs följande särskilda sakförhållanden:

Fastställande av interimistiskt underhåll för en (frånskild) make.

Interimistiskt fastställande, nyttjande eller säkerställande av makars gemensamma egendom och förmögenhet.

Fastställande av interimistiskt underhåll för ett barn.

Interimistiska förelägganden för att förhindra våld inom familjen.

Interimistiska förelägganden för att förhindra våld i allmänhet.

Interimistiska förelägganden för att skydda mot ingrepp i privatlivet.

Åtgärder för att säkerställa en makes brådskande behov av bostad.

Interimistisk hyreskostnad.

Bland dessa särskilda bestämmelser intar interimistiska förelägganden för att förhindra våld en särställning. Österrike har ett enkelt och mycket effektivt system för förebyggande av våld som ger möjlighet att avvisa en våldsamt sammanboende och förbjuda vederbörande att återvända. Vidare ges möjlighet till förbud mot att vistas på en viss plats samt ett kontaktförbud, om en person genom våld mot en annan person gör vidare kontakt orimlig. Systemet förutsätter ett nära samarbete mellan polis, domstolar, centrum mot våld i nära relationer och – när minderåriga berörs – barn- och ungdomsskyddsmyndigheter (*Kinder- Jugendhilfeträgern*). I vissa fall finns också möjlighet att bli företrädd av en brottsofferorganisation.

Polislagstiftningen ger de brottsbekämpande organen befogenhet att vid allvarliga angrepp på en persons liv, hälsa eller frihet beordra den misstänkte att avlägsna sig eller att utfärda ett besöksförbud under högst två veckor. Om en ansökan om interimistiskt föreläggande lämnas in till domstolen förlängs denna period till högst fyra veckor. Polisen är också skyldig att meddela centrumet mot våld i nära relationer, så att detta kan ta sig an den våldsdrabbade personen. På den drabbades begäran ska domstolen även ålägga var och en som genom fysiskt angrepp, hot om fysiskt angrepp eller genom ett beteende som är till väsentlig skada för en persons psykiska hälsa gör en fortsatt samlevnad orimlig att

avlägsna sig från bostaden och dess omedelbara närhet, och

inte återvända till bostaden eller dess omedelbara närhet, så länge bostaden tjänar till att fylla sökandens omedelbara bostadsbehov.

Domstolen kan dessutom förbjuda den person som ska avvisas att vistas på en viss plats (utanför bostaden, utanför barnets skola etc.) och beordra denne att undvika att försöka träffa eller kontakta sökanden, förutsatt att detta inte står i strid med ett tungt vägande intresse för den som åtgärden riktar sig mot.

Om ett interimistiskt föreläggande utfärdas som ett led i huvudförfarandet, till exempel i samband med ett mål om äktenskapsskillnad, upphävande eller ogiltigförklaring av äktenskap, bodelning eller rätt till den gemensamma bostaden, gäller det interimistiska föreläggandet till dess att huvudförfarandet har avgjorts genom en dom som vunnit laga kraft. Ett interimistiskt föreläggande kan utfärdas oavsett om makarna fortsätter att leva tillsammans och oberoende av ett huvudförfarande. Så länge ingen talan har väckts i själva saken får dock giltighetstiden för ett interimistiskt föreläggande inte överstiga sex månader.

Om förutsättningarna är uppfyllda ska det interimistiska föreläggandet verkställas omedelbart, antingen på domstolens eget initiativ eller efter ansökan.

Därvid ska den exekutiva myndigheten (*Gerichtsvollzieher*) ålägga den som föreläggandet riktar sig mot att lämna bostaden, frånta denne alla nycklar till

bostaden och deponera nycklarna vid domstolen. I samband med interimistiska förelägganden för skydd mot våld kan domstolen begära handräckning av de myndigheter som ansvarar för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Detta är en mycket vanlig praxis som medför att denna typ av förelägganden i normala fall inte verkställs av den ansvariga exekutiva myndigheten, utan av de myndigheter som ansvarar för att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Senaste uppdatering: 01/08/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.